

**UCHWAŁA NR VII/35/11
RADY MIASTA KOŚCIERZYNA**

z dnia 23 marca 2011 r.

**w sprawie przyjęcia i wdrożenia Programu Aktywności Lokalnej "Moje Dzieci i Ja" dla miasta
Kościerzyna na rok 2011.**

na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001r. nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.)

Rada Miasta Kościerzyna na wniosek Burmistrza Miasta Kościerzyna uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ „Moje Dzieci i Ja” DLA MIASTA KOŚCIERZYNA NA ROK 2011, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Kościerzyna oraz Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościerzynie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodniczący Rady
Miasta

Piotr Słomiński

Uzasadnienie

Jednym z narzędzi jakie mogą zostać zastosowane w projektach ops i pcp podczas realizacji projektów systemowych jest Program Aktywności Lokalnej, który zgodnie z Zasadami przygotowania i rozliczenia projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 jest niezbędnym dokumentem do realizacji projektów systemowych przez ośrodki pomocy społecznej w ramach Poddziałania 7.1.1 i powiatowe centra pomocy rodzinie w ramach Poddziałania 7.1.2 POKL – Priorytet VII – Promocja integracji społecznej. Program Aktywności Lokalnej skierowany jest do osób w ramach konkretnego środowiska lub członków danej społeczności. Oznacza to, że w ramach programu można prowadzić działania aktywizacyjne adresowane do ludzi mieszkających na pewnej przestrzeni: dzielnicy, osiedlu, ulicy. Może to też być np. środowisko grupy zawodowej czy grupy społecznej. W ramach programu przewiduje się zastosowanie środowiskowej pracy socjalnej, instrumentów aktywnej integracji oraz działań o charakterze środowiskowym. Głównym celem Programu Aktywności Lokalnej jest praca z grupami znajdującymi się w niekorzystnym położeniu – wykluczonymi społecznie lub zagrożonymi tym zjawiskiem. Realizacja programu „Moje Dzieci i Ja” wesprze i zmotywuje rodziny niepełne do działania społecznego. Pomoże im w przełamywaniu osobistych barier i rozwiązywaniu problemów ich dotyczących, jak również podniesie świadomość mieszkańców w dziedzinie integracji z rodzinami niepełnymi. Wzmocni też pozytywną zmianę w jego uczestnikach, która nastąpiła w 2010r. Poprzez działania o charakterze środowiskowym, w tym w postaci spotkań integracyjnych przy MOPS praktycznie będzie on integrował mieszkańców Kościerzyny.

Załącznik do Uchwały Nr VII/35/11

Rady Miasta Kościerzyna

z dnia 23 marca 2011 r.

Zalacznik1.doc

PAL 2011 Moje Dzieci i Ja

PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ

„Moje Dzieci i Ja”

DLA MIASTA KOŚCIERZYNA

na rok 2011

**REALIZOWANY W MIEJSKIM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ
W KOŚCIERZYNIE
PRZEWIDZIANY DO REALIZACJI W RAMACH PROJEKTU
SYSTEMOWEGO**

**WSPÓLFINANSOWANEGO ZE ŚRODKÓW
EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO W RAMACH
PO KL PRIORYTET VII DZIAŁANIE 7.1 PODDZIAŁANIE 7.1.1**

MOPS – MOŻNA OWSZEM POMÓC SOBIE

Spis treści:

I Wprowadzenie	1
II Cele oraz przewidywane rezultaty	2
III Ocena zasobów niezbędnych do uzyskania założonych celów	3
A. Zasoby wewnętrzne.....	3
B. Zasoby zewnętrzne.....	4
IV Szczegółowy opis planowanych działań	4
V Czas trwania programu i harmonogram realizacji poszczególnych działań...6	
VI Budżet przewidziany na realizację programu z podziałem na poszczególne kategorie wydatków	7
VII Podział odpowiedzialności za realizację poszczególnych części składowych programu	8
VIII Realizatorzy	8
IX Źródła finansowania Programu	8
X Uzasadnienie realizacji programu	8

I Wprowadzenie

Program Aktywności Lokalnej – „Moje Dzieci i Ja”

Dokument ten stanowi uzupełnienie Strategii Polityki Społecznej w Mieście Kościerzyna na lata 2005 – 2013 oraz Powiatowego Programu na Rzecz Zatrudnienia i Spójności Społecznej Powiatu Kościerskiego na lata 2007-2015.

Przyjęte w Programie Aktywności Lokalnej koncepcje są zgodne z założeniami zawartymi w wojewódzkich jak i ogólnopolskich dokumentach strategicznych, takich jak m.in.:

- STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO,
- STRATEGIA POLITYKI SPOŁECZNEJ WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO DO 2013r.,
- PLAN DZIAŁANIA NA LATA 2007-2013 DLA PRIORYTETU VII W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM,
- STRATEGIA POLITYKI SPOŁECZNEJ NA LATA 2007 – 2013 (Dokument towarzyszący realizacji Narodowego Planu Rozwoju 2007-2013),
- STRATEGIA ROZWOJU KRAJU NA LATA 2007 - 2015 ,
- NARODOWA STRATEGIA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ DLA POLSKI,
- NARODOWA STRATEGIA ROZWOJU NA LATA 2007 – 2013,
- STRATEGIA WSPIERANIA ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO NA LATA 2007-2013, MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ,
- NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI,
- PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI NARODOWE STRATEGICZNE RAMY ODNIESIENIA 2007–2013.

Program Aktywności Lokalnej (PAL) „Moje Dzieci i Ja” zakłada działania na rzecz środowiska lokalnego na terenie miasta Kościerzyna, w szczególności wobec rodzin niepełnych zamieszkałych na terenie naszego miasta, które zagrożone są wykluczeniem społecznym.

Program „Moje Dzieci i Ja” jest częścią realizowanego od 2008r. projektu MOPS Można Owszem Pomóc Sobie realizowanego z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej. W roku 2011 jest on kontynuacją działań z roku ubiegłego. W projekcie wezmą udział Beneficjenci Ostateczni biorący udział w projekcie w 2010r. – 7 osób, 2 osoby, przechodzące z realizacji kontraktu do PAL oraz 1 osoba nowo zrekrutowana.

II Cele oraz przewidywane rezultaty

Celem Programu Aktywności Lokalnej „Moje Dzieci i Ja” jest zapobieganie wykluczeniu społecznemu oraz podniesienie kompetencji społecznych rodzin niepełnych z Kościerzyny.

Celami szczegółowymi projektu są:

- wzmocnienie rodzin niepełnych w pełnieniu funkcji społecznych i rodzinnych,
- aktywna integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia,
- zwiększenie aktywności mieszkańców oraz ich świadomości obywatelskiej,
- zwiększenie kompetencji społecznych i zawodowych w przypadku osób pozostających poza rynkiem pracy,
- wsparcie i promowanie postaw prospołecznych,
- poprawa funkcjonowania społecznego uczestników programu,
- zwiększenie świadomości praw i obowiązków wynikających z pełnienia ról, ale również przywilejów i możliwości uzyskiwania pomocy w rozwiązywaniu problemów rodzinnych i szkolnych,
- ukierunkowanie na lepsze funkcjonowanie emocjonalne i intelektualne,
- wzmocnienie pozytywnej zmiany, która nastąpiła po 2010r.,
- trwała aktywizacja.

Twardymi rezultatami projektu będzie:

- uczestnictwo w indywidualnych konsultacjach z doradcą zawodowym – 1godz./na osobę;
- uczestnictwo w grupie samopomocowej – 12 godz./na osobę;
- uczestnictwo w kursie zawodowym – min. 5 osób

- inicjatywa własna beneficjentów – zajęcia teatralne 18 godzin grupowych;
- uczestnictwo w warsztatach w Centrum Kultury i Sportu – 14 godz. grupowych;
- warsztat wyjazdowy – kształtowanie prawidłowych postaw rodzic – dziecko (wyjazd weekendowy).

Miękkie rezultaty w odniesieniu do planowanych działań to:

- podniesienie wiary we własne możliwości i możliwości rodziny;
- zwiększenie motywacji osobistej do pozytywnych zmian;
- zwiększenie odpowiedzialności i dyscypliny;
- umiejętność pracy w zespole;
- nabycie umiejętności komunikacji;
- zwiększenie świadomości społecznej poprzez obcowanie z kulturą, tradycją, sportem, ekologią i turystyką.
- zwiększenie świadomości o rodzinie,
- nabycie umiejętności poruszania się po rynku pracy.

Tak sprecyzowane rezultaty pozwolą na zrealizowanie założonego przez nas celu.

III Ocena zasobów niezbędnych do uzyskania założonych celów

Program Aktywności Lokalnej realizowany będzie przy pomocy zasobów wewnętrznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościerzynie oraz zewnętrznych.

A. Zasoby wewnętrzne

PAL realizować będą pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościerzynie przy ulicy Brzechwy 5. Możliwa część zaplanowanych do realizacji zadań będzie przeprowadzona w siedzibie Ośrodka.

Zasoby kadrowe Ośrodka stanowi grupa pracowników socjalnych pracujących w swoich rejonach opiekuńczych a także specjaliści i konsultanci, którzy realizują szeroko rozumianą pomoc o charakterze niematerialnym i posiadają doświadczenie w organizowaniu i prowadzeniu działań możliwych do realizacji w ramach PAL.

Koordynatorem PAL zostanie kierownik sekcji do spraw aktywizacji środowiska lokalnego – pracownik etatowy Ośrodka, który jednocześnie będzie też sprawował pieczę nad

całym projektem systemowym realizowanym w 2011 roku. Bezpośrednim opiekunem i organizatorem PAL – u zostanie pedagog – pracownik etatowy Ośrodka.

Zespół realizujący program PAL będzie korzystać z wyposażenia siedziby Ośrodka – miejsc pracy poszczególnych pracowników (biurka, fotele, krzesła, szafy na akta, komputery z drukarkami, kserokopiarka, telefony, fax, telewizor kolorowy, aparat cyfrowy, rzutnik multimedialny) oraz ze sprzętu, który zostanie nabyty ze środków dotacji.

B. Zasoby zewnętrzne

Warsztaty kulinarne z pieczeniem tradycyjnych kaszubskich wypieków oraz szkółka regionalna prowadzone będą w Centrum Kultury i Sportu im. Józefa Wybickiego w Kościerzynie, które posiada odpowiednie pomieszczenia do przeprowadzenia tego typu treningów. Szczegółowe zasady współpracy zostaną określone w umowie.

Realizacja poszczególnych etapów Programu zostanie zlecona specjalistom: pedagogowi/psychopedagogowi, animatorowi społeczności lokalnej, psychologom, pracownikowi publicznych służb zatrudnienia, którzy nie są pracownikami MOPS.

IV Szczegółowy opis planowanych działań

Program Aktywności Lokalnej realizowany będzie przy pomocy:

1. Środowiskowej pracy socjalnej - środowiskowa praca socjalna w ramach programu aktywności lokalnej - jest działaniem realizowanym przez pracownika socjalnego lub inną osobę, mającym na celu pomoc osobom i rodzinom w środowisku we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi;
2. Instrumentów aktywnej integracji - zespół instrumentów o charakterze aktywizacyjnym, opisanych w pkt. 5.2 Zasad przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013

3. Działań o charakterze środowiskowym, które w Programie Aktywności Lokalnej są inicjatywami integracyjnymi obejmującymi:

- przygotowanie i wsparcie działań indywidualnych i programów środowiskowych np. spotkania z grupami docelowymi, wydanie publikacji;
- edukację społeczną i obywatelską, w tym organizowanie spotkań, konsultacji, działań edukacyjnych i debat społecznych dla mieszkańców;
- organizowanie i inspirowanie udziału mieszkańców w imprezach i spotkaniach w szczególności o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, ekologicznym czy turystycznym;
- inne instrumenty działania o charakterze integracyjnym wynikające np. z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (rozdział 85154), o przeciwdziałaniu narkomanii (rozdział 85153), rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (rozdział 85311, 85324);

Program przewiduje realizację szczegółowo zaplanowanych działań dla określonej grupy odbiorców. Beneficjentami ostatecznymi jest grupa 10 rodziców w rodzinach niepełnych w wieku od 26 do 56 r. ż. (9 kobiet, 1 mężczyzna). Są to osoby zagrożone wykluczeniem społecznym przede wszystkim z powodu stereotypowego postrzegania rodzin niepełnych i ich dyskryminacji w środowisku. Odbiorcy projektu posiadają średnio dwoje dzieci, przeważnie w wieku przedszkolnym lub szkolnym.

Działania realizowane będą w miesiącach od marca do listopada 2011 roku zgodnie z harmonogramem realizacji i wydatków zamieszczonym w punkcie V.

VI Szacunkowy budżet przewidziany na realizację programu z podziałem na poszczególne kategorie wydatków

Rodzice w rodzinach niepełnych, korzystający z pomocy społecznej (os. Bezrobotne, nieaktywne zawodowo z uwagi na opiekę nad dzieckiem, uczące się i kształcące, pracujące)	NAZWA ZADANIA	Przewidywany koszt całkowity w zł	Z tego z wnioskowanej dotacji w zł	Z tego ze środków własnych w zł
		1. DZIAŁANIA W RAMACH PAL „Moje Dzieci i Ja”		
	1.1 WEEKENDOWY WARSZTAT WYJAZDOWY KSZTAŁTOWANIE PRAWIDŁOWYCH POSTAW RODZIC DIZECKO (organizacja i finansowanie usług wsparcia i aktywizacja rodzin marginalizowanych)	3.270,00	3.270,00	
	1.2 KONSULTACJE Z DORADCĄ ZAWODOWYM – INDYWIDUALNIE (instrument aktywizacji zawodowej – organizacja i finansowanie usług wspierających, w tym doradcy zawodowego)	640,00	640,00	
	1.3 GRUPA SAMOPOMOCOWA (instrument aktywizacji społecznej – organizacja i finansowanie uczestnictwa w grupach samopomocowych, w tym kosztów zatrudnienia osoby prowadzącej grupę – zajęcia w grupie o podobnych problemach)	960,00	960,00	
	1.4 INICJATYWA WŁASNA BO – ZAJĘCIA TEATRALNE (organizacja i finansowanie usług wspierających animację lokalną, w tym koszty zatrudnienia animatora lokalnego)	2.000,00	2.000,00	
	1.5 KURSY ZAWODOWE	10.000,00	10.000,00	
	1.6 ZAJĘCIA W CENTRUM KULTURY I SPORTU im. Józefa Wybickiego	2.490,00	2.490,00	
	1.7 CATERING PODANY PODCZAS ZAJĘĆ	2.000,00	2.000,00	
	1.8 BADANIA MEDYCZYNY PRACY	1.640,00	1.640,00	
	1.9 OPIEKA PRZEDSZKOLNA	1.000,00	1.000,00	
	1.10 KOŁONIA DLA DZIECI BO	6.000,00	6.000,00	
	2. DZIAŁANIA O CHARAKTERZE ŚRODOWISKOWYM (nie stanowiące bezpośrednich kosztów PAL; są odrębnym zadaniem w Projekcie przewidzianym dla wszystkich BO projektu)			
	2.1 wyjścia na basen	670,00	670,00	
	2.2 wyjazd do kina	568,00	568,00	
	2.3 wyjazd do teatru	960,00	960,00	
	2.4 spotkania integracyjne przy MOPS	1.372,00	1.372,00	
	2.5 wycieczka poznawcza do Torunia	1.255,00	1.255,00	
	RAZEM:	34.825,00	34.825,00	

Powyższe wyliczenie jest wstępnym przerechowaniem kosztów realizacji PAL, na który składają się dwa zadania w projekcie: Aktywna Integracja – PAL oraz Działania o Charakterze Środowiskowym, które w powyższym wyliczeniu są wyodrębnioną częścią przewidzianą dla tej grupy odbiorców, dlatego też należy pozycje wykazane w pkt. 2 odjąć od ogólnej kwoty programu.

VII Podział odpowiedzialności za realizację poszczególnych części składowych Programu

Za realizację poszczególnych etapów programu PAL „Moje Dzieci i Ja” będzie odpowiedzialny Zespół Projektowy powołany do całościowego zarządzania projektem MOPS – Można Owszem Pomóc Sobie, w ramach którego przygotowany został PAL.

VIII Realizatorzy

Realizatorem zadań Programu Aktywności Lokalnej jest:

- Urząd Miasta Kościerzyna
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- Powiatowy Urząd Pracy
- Centrum Kultury i Sportu im. Józefa Wybickiego

IX Źródła finansowania Programu

Realizację zadań programu zamierzamy finansować:

- ze środków własnych budżetu samorządu terytorialnego
- ze środków funduszy strukturalnych – Europejski Fundusz Społeczny Program Operacyjny Kapitał Ludzki Priorytet VII Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej.

X Uzasadnienie realizacji programu

W mieście Kościerzyna nie prowadzono do tej pory tak szeroko sprecyzowanych programów aktywizacyjnych, dających rodzinom niepełnym możliwość nabycia szeregu umiejętności społecznych i praktycznych umiejętności życiowych. Dlatego też w roku 2010 postanowiono zająć się tym problemem.

W Kościerzynie istnieją placówki, które kierują swoją działalność na wsparcie rodziny jako jednostki społecznej. Nie ma jednak sprecyzowanych programów nastawionych szczególnie na wsparcie narażonych na wykluczenie społeczne rodzin niepełnych. Rodziny te często borykają się z wieloma trudnymi problemami towarzyszącymi. Z analizy wywiadów rodzin niepełnych korzystających z pomocy MOPS wynika, iż większość zetknęła się z problemem alkoholizmu, który w przeważającej mierze był przyczyną rozpadu małżeństw lub

związków konkubenckich. Nie można też pominąć problemu bezrobocia, przemocy w rodzinie, chorób oraz problemów opiekuńczo wychowawczych czy bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Również stereotypowe postrzeganie rodziny i związana z tym presja społeczna wywierana na rodziny niepełne, powoduje izolowanie się tych osób i ograniczanie kontaktów społecznych i integrujących ze środowiskiem.

Wszystkie te problemy kumulują się w tych rodzinach powodując, iż stają się one grupą zagrożoną wykluczeniem społecznym.

W 2010r. z pomocy MOPS w ramach ustawy o pomocy społecznej korzystało 176 rodzin niepełnych z 513 członkami rodzin, co stanowi 20,39% ogółu korzystających rodzin. W tej grupie znalazły się rodziny korzystające z pomocy MOPS z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych – były to 144 rodziny z 461 członkami rodzin.

Problem ten nie jest zjawiskiem marginalnym, chociażby z punktu widzenia samych rodzin, które często pytają o możliwości i formy wsparcia skierowane właśnie dla nich. Dlatego też wychodząc naprzeciw potrzebom klientów z tej właśnie grupy, powstała idea realizacji tegoż programu. Ma on być przede wszystkim formą wsparcia rodzin i ich członków, motywacją do działania społecznego. Ma również zmienić stereotypowe myślenie mieszkańców Kościerzyny na temat rodzin niepełnych. Przyjęta forma przełamywania barier w postaci spotkań integracyjnych w ogrodzie MOPS już w latach ubiegłych cieszyła się sporym zainteresowaniem. Dlatego program ten jest działaniem, które poza swoim podstawowym celem osiągnie wartość dodaną w postaci podniesienia świadomości mieszkańców w dziedzinie integracji z rodzinami niepełnymi.

Kolejnym ważnym aspektem realizowania tego przedsięwzięcia jest samo zainteresowanie jego wcześniejszych odbiorców. Chęć utrwalenia pozytywnej zmiany w ich życiu, jak również potrzeba jeszcze większej integracji są bardzo znaczące dla realizacji programu w kolejnym roku. Zaangażowanie wypływające od Beneficjentów daje gwarancję powodzenia przedsięwzięcia.